

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/54/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6717211421
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Gallo
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6717211421.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jaroslava Galla a členov senátu JUDr. Klaudie Koskovej a JUDr. Petra Kvietka, v právnej veci žalobcu: Q. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. A. XXX, XXX XX W., práv. zast. JUDr. Ľubomírom Ivanom, advokátom so sídlom Námestie SNP 41, 960 01 Zvolen proti žalovanému: J. V. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XXX, XXX XX W., práv. zast. JUDr. Petrom Petrikom, advokátom so sídlom Ruttkaya Nedeckého 12, 974 01 Banská Bystrica, v konaní o nahradenie prejavu vôle žalovaného uzatvoriť kúpnu zmluvu a uzatvoriť darovaciu zmluvu, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Zvolen sp. zn. 13C/34/2017-167 zo dňa 02. 03. 2020 takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým žalobu v celom rozsahu zamietol, v časti nahradenia vyhlásenia vôle žalovaného, že ako predávajúci uzatvára so žalobcom ako kupujúcim kúpnu zmluvu, na základe ktorej žalovaný zo svojho výlučného vlastníctva prevádza do výlučného vlastníctva žalobcu spoluvlastnícky podiel o veľkosti 4/14-in na nehnuteľnostiach vedených katastrálnym odborom Okresného úradu F., nachádzajúcich sa v katastrálnom území K., obci K., okrese F., zapísaných na LV č. XXXX, a to pozemku parcela registra „E“ č. XXXXX o výmere 3330 m², trvalý trávnatý porast a pozemku parcela registra „E“ č. XXXXX o výmere 10397 m², orná pôda za kúpnu cenu vo výške 3.000,- €, ktorú je žalobca povinný zaplatiť žalovanému do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia, všetko v zmysle kúpnej zmluvy, ktorá je súčasťou žalobného návrhu a vo výroku o náhrade trov konania **z r u š u j e a** vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

II. Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým žalobu v celom rozsahu zamietol, v časti nahradenia vyhlásenia vôle žalovaného, že ako darca uzatvára so žalobcom ako obdarovaným darovaciu zmluvu, na základe ktorej žalovaný so svojho výlučného vlastníctva prevádza do výlučného vlastníctva žalobcu spoluvlastnícky podiel o veľkosti 6/14-in na nehnuteľnostiach vedených katastrálnym odborom Okresného úradu F., nachádzajúcich sa v katastrálnom území K., obci K., okrese F., zapísaných na LV č. XXXX, a to pozemku parcela registra „E“ č. XXXXX o výmere 3330 m², trvalý trávnatý porast a pozemku parcela registra „E“ č. XXXXX o výmere 10397 m², orná pôda, všetko v zmysle darovacej zmluvy, ktorá je súčasťou žalobného návrhu, **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Zvolen, ako súd prvej inštancie, odvolaním napadnutým rozsudkom zamietol žalobu žalobcu v celom rozsahu a zároveň rozhodol, že žalobca je povinný nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 100% do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie a výške náhrady trov konania. V konaní sa žalobca domáhal nahradenia vyhlásenia vôle žalovaného, že ako predávajúci uzatvára so žalobcom, ako kupujúcim, kúpnu zmluvu, na základe ktorej žalovaný zo svojho výlučného vlastníctva prevádza do výlučného vlastníctva žalobcu spoluvlastnícky podiel o veľkosti 4/14-in na nehnuteľnostiach vedených katastrálnym odborom Okresného úradu F., nachádzajúcich sa v

katastrálnom území K., obci K., okrese F., zapísaných na LV č. XXXX, a to pozemku parcela registra „E“ č. XXXXX o výmere 3330 m², trvalý trávnatý porast a pozemku parcela registra „E“ č. XXXXX o výmere 10397 m², orná pôda za kúpnu cenu vo výške 3.000,- €, ktorú je žalobca povinný zaplatiť žalovanému do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia, všetko v zmysle kúpnej zmluvy, ktorá je súčasťou žalobného návrhu. Zároveň sa domáhal nahradenia vyhlásenia vôle žalovaného, že ako darca uzatvára so žalobcom, ako obdarovaným, darovaciu zmluvu, na základe ktorej žalovaný so svojho výlučného vlastníctva prevádza do výlučného vlastníctva žalobcu spoluvlastnícky podiel o veľkosti 6/14-in na nehnuteľnostiach vedených katastrálnym odborom Okresného úradu F., nachádzajúcich sa v katastrálnom území K., obci K., okrese F., zapísaných na LV č. XXXX, a to pozemku parcela registra „E“ č. XXXXX o výmere 3330 m², trvalý trávnatý porast a pozemku parcela registra „E“ č. XXXXX o výmere 10397 m², orná pôda, všetko v zmysle darovacej zmluvy, ktorá je súčasťou žalobného návrhu. Okresný súd zamietnutie žaloby, ktorá sa týkala porušenia predkupného práva právne odôvodnil poukazom na ust. § 603 ods. 3 Občianskeho zákonníka (zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov) v nadväznosti na § 140 Občianskeho zákonníka. Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že V. Z. M., ako predávajúca pri kúpnej zmluve, a darkyňa pri darovacej zmluve, predkupné právo neporušila s poukazom na to, že posudzoval jej konanie v čase robenia právnych úkonov. Predávajúca v čase uzatvorenia kúpnej zmluvy nemala žiadnu vedomosť o tom, že podielovými spoluvlastníkmi predmetných nehnuteľností sú okrem žalovaného aj iní spoluvlastníci, a teda, že mala ponúknuť svoj podiel na kúpu ostatným spoluvlastníkom, keďže z listu vlastníctva č. XXXX ku dňu 21.10.2016 nevyplývalo, že by podielovým spoluvlastníkom predmetných nehnuteľností bol aj právny predchodca žalobcu, prípadne iné osoby. Súd síce mal preukázané, že na základe rozsudku Okresného súdu Zvolen sp. zn. 15C/177/2016-157 zo dňa 19.04.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11Co/65/2019-303 zo dňa 30.05.2019 bol preukázaný opak, keďže okresný súd týmto rozsudkom určil, že okrem iného do dedičstva po nebohom Q. B. (právnom predchodcovi žalobcu) zomrelom dňa 11.10.1995 patrí spoluvlastnícky podiel; o veľkosti 1/14 na nehnuteľnostiach vedených katastrálnym odborom Okresného úradu F. nachádzajúcich sa v katastrálnom území K., obci K. v okrese F., zapísané na LV č. XXXX, však na túto skutočnosť neprihliadol z dôvodu, že v čase predaja nehnuteľností V. Z. M. táto skutočnosť nebola známa. Čo sa týka darovacej zmluvy, táto zmluva bola uzatvorená dňa 01.08.2017, pričom okresný súd mal za to, že darujúca neporušila predkupné právo, pretože ani ku dňu tohto úkonu 01.08.2017 nemala vedomosť o tom, že by podielovým spoluvlastníkom v danom časovom horizonte bol právny predchodca žalobcu, resp. iní spoluvlastníci. Súd poukázal na to, že neposudzoval správanie sa žalovaného, ale posudzoval konanie spoluvlastníčky V. Z. M., ktorá kúpnu zmluvou a darovacou zmluvou prevádzala predmetné nehnuteľnosti na žalovaného v konkrétnom čase. Nad rámec okresný súd uviedol, že žalobu zamietol aj z dôvodu, že ak o celý prevádzaný podiel má záujem len jeden podielový spoluvlastník, musia s tým súhlasiť aj ostatní spoluvlastníci, pričom žalobca uzatvorenie takejto dohody s ostatnými spoluvlastníkmi nepreukázal. Ani výkladom druhej vety § 140 Občianskeho zákonníka, nemožno dospieť k záveru, že spoluvlastník, ktorý prejavil relevantným spôsobom záujem o nadobudnutie prevádzaného podielu, má z titulu zákonného predkupného práva k dispozícii celý podiel. O trovách konania vzhľadom na úspech žalovaného rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP (zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok).

2. Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie žalobca. Nesúhlasil s názorom súdu prvej inštancie, ktorý žalobu zamietol z dôvodu, že podľa jeho názoru V. Z. M. nemohla predkupné právo porušiť, keďže v čase uzatvorenej kúpnej zmluvy, ako aj v čase uzatvorenia darovacej zmluvy, žalobca nebol ako spoluvlastník pozemkov zapísaný a z tohto dôvodu si V. Z. M. nemusela splniť ponukovú povinnosť v zmysle zákonného predkupného práva, pričom nemala žiadnu vedomosť o tom, že by žalobca bol spoluvlastníkom predmetných pozemkov. Žalobca ďalej v odvolaní poukázal na ust. § 140 Občianskeho zákonníka a na skutočnosť, že z povahy predkupného práva vyplýva, že je nerozlučne späté s existenciou vlastníctva (spoluvlastníctva) k veci a okamihom smrti vlastníka (spoluvlastníka) sa dedičia stávajú aj nositeľmi predkupného práva. V tomto konkrétnom prípade smrťou poručiťľa Q. B., nar. XX.XX.XXXX do jeho práv a povinností vstúpil žalobca. Žalobca bol oprávneným spoluvlastníkom z predkupného práva, pričom tento fakt bol judikovaný aj v konaní vedenom Okresným súdom Zvolen sp. zn. 15C/177/2016 v spojení s konaním vedeným na Krajskom súde v Banskej Bystrici sp. zn. 11Co/65/2019. K tejto právnej otázke zároveň poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/386/2012. Ďalej v odvolaní poukázal na protizákonné a výslovne špekulatívne konanie žalovaného a vyvrátil úvahy súdu prvej inštancie o tom, či V. Z. M. vedela alebo mohla vedieť o tom, že žalobca, resp. jeho právny predchodca je podielovým spoluvlastníkom sporných pozemkov, a teda či predkupné právo mohla porušiť. Čo sa týka otázky pomeru spoluvlastníckych podielov, táto je na mieste iba vtedy,

ak o výkon predkupného práva prejavia záujem viacerí podieloví spoluvlastníci, čo sa nestalo. Prípadná pasivita ostatných podielových spoluvlastníkov nemôže byť na prospech porušovateľa predkupného práva, pričom je nepodstatné, či ostatní spoluvlastníci sa výslovne vyjadrili, že o uplatnenie predkupného práva nemajú záujem, alebo je tento ich postoj zrejмый z ich konania, resp. nekonania. Na základe uvedeného preto navrhol rozsudok okresného súdu zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, alebo zmeniť a žalobe vyhovieť.

3. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok okresného súdu potvrdiť ako vecne správny. Podľa jeho názoru okresný súd správne vyhodnotil skutkový a právny stav, keď konštatoval, že spoluvlastník, ktorý prejavil relevantným spôsobom záujem o nadobudnutie prevádzaného podielu, nemá z titulu zákonného predkupného práva k dispozícii celý podiel. Žalobca ako podielový spoluvlastník prevádzaných nehnuteľností s veľkosťou podielu 1/14, nárok na nahradenie prejavu vôle žalovaného na uzavretí kúpnej a darovacej zmluvy o prevode vlastníckeho práva by mal iba vo veľkosti 1/14 sprevádzaných podielov. Zároveň žalovaný v priebehu odvolacieho konania predložil čestné prehlásenie zo dňa 25.05.2020 podpísané V.. Z. M., ktorá vyhlásila, že je príbuznou J.. V. V. (žalovaného), s ktorým je v kontakte od detstva, ktorého ujmu by právom považovala za svoju vlastnú.

4. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako odvolací súd, prejednal odvolanie žalobu viazaný rozsahom odvolania (§ 379 CSP), viazaný odvolacími dôvodmi (§ 380 CSP), bez nariadenia pojednávania (a contrario § 385 ods. 1 CSP) a rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP a v tejto časti vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 391 ods. 1 CSP a v časti potvrdil ako vecne správne v zmysle § 387 ods. 1 CSP.

5. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

6. Základný rámec práva na spravodlivé súdne konanie použiteľný pre civilné konanie je obsiahnutý v čl. 6 ods. 1 Dohovoru, pričom toto právo je podľa judikatúry Ústavného súdu SR implikované aj čl. 46 Ústavy SR. Medzi jednotlivé čiastkové práva, ktoré tvoria obsah práva na spravodlivý proces, patrí aj právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Zo strany okresného súdu nebolo rozhodnutie riadne odôvodnené v rámci zamietnutia žaloby v časti nahradenia vyhlásenia vôle žalovaného, že ako predávajúci uzatvára so žalobcom ako kupujúcim kúpnu zmluvu, na základe ktorej žalovaný zo svojho výlučného vlastníctva prevádza do výlučného vlastníctva žalobcu spoluvlastnícky podiel o veľkosti 4/14 na nehnuteľnostiach vedených katastrálnym odborom Okresného úradu F., nachádzajúcich sa v kat. úz. K., obci K., v okrese F. zapísaných na LV č. XXXX, a to pozemku parcela registra „E“ č. XXXXX o výmere 3330 m² trvalý trávnatý porast a pozemku parcely registra „E“ č. XXXXX o výmere 10397 m² orná pôda za kúpnu cenu vo výške 3 000,- Eur, ktorú je žalobca povinný zaplatiť žalovanému do troch dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia, všetko v zmysle kúpnej zmluvy, ktorá je súčasťou žalobného návrhu. V tejto časti preto odvolací súd rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Podľa § 217 ods. 1 CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Ustanovenia o sudcovskej koncentrácii konania tým nie sú dotknuté.

8. Súd má rozhodovať podľa stavu v čase vyhlásenia rozsudku, to znamená, že ku dňu vyhlásenia rozsudku musí mať ustálený skutkový, ako aj právny základ. To samozrejme neznamená, že súd bez ďalšieho ignoruje minulé udalosti, deje a stavy (napr. skutočnosť, že v minulosti bola uzavretá kúpna zmluva alebo darovacia zmluva ako v tomto prípade), ale tieto skutočnosti zoberie do úvahy a zohľadní ich jedine za predpokladu, že sú relevantné v čase vyhlásenia rozsudku.

9. Pokiaľ okresný súd vyhlasoval v tejto veci rozsudok 02.03.2020, nemohol neprihliadnuť na skutočnosť, že už dňa 22.07.2019 nadobudol právoplatnosť rozsudok Okresného súdu Zvolen sp. zn. 15C/177/2016-157 zo dňa 19.04.2018 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom odvolacieho súdu, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11Co/65/2019-303 zo dňa 30.05.2019, ktorým bolo rozhodnuté tak, že:

„ I. Súd určuje, že žalobca v I. rade Q. B., nar. XX.XX.XXXX je výlučným vlastníkom spoluvlastníckeho podielu o veľkosti 1/14-ina na nehnuteľnostiach vedených katastrálnym odborom Okresného úradu F., nachádzajúcich sa v katastrálnom území K., obci K., okrese F., zapísaných na LV č. XXXX, a to pozemku - parcele registra „E“, parc. č. XXXXX o výmere 3330m², trvalé trávne porasty a na pozemku - parcele registra „E“, parc. č. XXXXX o výmere 10397m², orná pôda, ktorého súčasným formálne zapísaným výlučným vlastníkom zapísaným na LV je žalovaný.

II. Súd určuje, že do dedičstva po nebohom Q. B., rod. B., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom F. A. XXX, XXX XX W., zomrelom dňa XX.XX.XXXX patrí spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1/14-ina na nehnuteľnostiach vedených katastrálnym odborom Okresného úradu F., nachádzajúcich sa v katastrálnom území K., obci K., okrese F., zapísaných na LV č. XXXX a to na pozemku - parcele registra „E“, parc. č. XXXXX o výmere 3330m², trvalé trávne porasty a na pozemku - parcele registra „E“, parc. č. XXXXX o výmere 10397m², orná pôda, ktorého súčasným formálne zapísaným výlučným vlastníkom zapísaným na LV je žalovaný.

III. Súd určuje, že do dedičstva po nebohom Q. K., rod. K., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom W. XXX, XXX XX W., zomrelom dňa XX.XX.XXXX patrí spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1/7-ina na nehnuteľnostiach vedených katastrálnym odborom Okresného úradu F., nachádzajúcich sa v katastrálnom území K., obci K., okrese F., zapísaných na LV č. XXXX a to na pozemku - parcele registra „E“, parc. č. XXXXX o výmere 3330m², trvalé trávne porasty a na pozemku - parcele registra „E“, parc. č. XXXXX o výmere 10397m², orná pôda, ktorého súčasným formálne zapísaným výlučným vlastníkom zapísaným na LV je žalovaný.“

10. Pokiaľ okresný súd rozhodujúci o žalobe žalobcu v čase vyhlásenia svojho rozsudku mal k dispozícii právoplatný rozsudok Okresného súdu Zvolen sp. zn. 15C/177/2016-157 zo dňa 19.04.2018, bol povinný prihliadnuť na tento rozhodujúci stav v čase vyhlásenia svojho rozhodnutia s tým, že takéto rozhodnutie má priamo relevantné následky pre rozhodovanie o žalobe žalobcu. Nielen z výroku rozsudku Okresného súdu Zvolen sp. zn. 15C/177/2016-157, ale aj z jeho odôvodnenia totiž jednoznačne vyplýva, že žalovaný v tomto konaní nenadobudol nehnuteľnosti legitímny spôsobom (na základe osvedčenia N 161/2016, Nz 24968/2016 zo dňa 13.07.2016). Pokiaľ je zrejmé, že z pozemkovej knihy katastrálne územie F., z pozemno-knižnej vložky vyplývalo vlastníctvo v prospech právnych predchodcov žalobcu, pokiaľ V. Z. M., či už kúpnu zmluvou alebo darovacou zmluvou previedla podiel na nehnuteľnostiach v prospech žalovaného, došlo z jej strany k porušeniu predkupného práva. Musela mať vedomosť o tom, že nevlastní celú nehnuteľnosť, čo koniec koncov vyplýva aj z jej právnych úkonov kúpnej a darovacej zmluvy, ktorými previedla len svoj podiel, že spoluvlastníkmi musia byť aj ďalšie osoby, a nič jej tak nebránilo zistiť, ktorým ďalším podielovým spoluvlastníkom by patrilo predkupné právo. Odvolací súd sa preto nestotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že predávajúca a darujúca V. Z. M. predkupné právo neporušila, pričom okresný súd hodnotil tieto právne úkony podľa času kedy boli urobené. Odvolací súd nemohol prihliadnuť ani na odôvodnenie rozsudku okresného súdu tým, že predávajúca a darujúca V. Z. M. nemala žiadnu vedomosť o tom, že podielovými spoluvlastníkmi predmetných nehnuteľností by mali byť aj iní spoluvlastníci, pretože jej muselo byť zrejmé, že nie je podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností v celom rozsahu, a že pokiaľ konkrétne z listu vlastníctva nevyplýva, ktoré ďalšie osoby sú podielovými spoluvlastníkmi, nič jej nebránilo zistiť prípadný okruh spoluvlastníkov na základe zápisov v pozemkovej knihe. Odvolací súd sa preto nemohol stotožniť so záverom okresného súdu a jeho rozhodnutím, ktorým zamietol žalobu v časti nahradenia vyhlásenia vôle žalovaného, že ako predávajúci uzatvára so žalobcom ako kupujúcim kúpnu zmluvu za rovnakých podmienok ako bola uzavretá medzi žalovaným a predávajúcou V. Z.L..

11. Pokiaľ okresný súd v tejto súvislosti poukazoval aj na to, že pokiaľ žalobca má záujem o celý prevádzaný podiel, pričom nebol preukázaný súhlas ostatných spoluvlastníkov, neznamená to, že len z tohto dôvodu je potrebné žalobu zamietnuť v celom rozsahu. Pokiaľ okresný súd bude mať preukázané, že žalobca má nárok iba na časť podielu, ktorý žalovaný nadobudol kúpnu zmluvou (v rozsahu 1/14), nič nebráni okresnému súdu žalobu žalobcu v tomto rozsahu modifikovať a v prevyšujúcej časti žalobu zamietnuť.

12. Pokiaľ žalobca predložil v odvolacom konaní čestné prehlásenie V. Z. M., že je jeho príbuznou, datované dňom 25.05.2020, odvolací súd na tento dôkaz nemohol prihliadnuť, pretože novoty v odvolacom konaní v zmysle § 366 CSP je možné použiť len výnimočne, v obligatórne stanovených prípadoch. Ani jeden z prípadov uvádzaných v § 366 však neprichádza do úvahy. Tento dôkaz sa totiž netýka procesných podmienok, vylúčenia sudcu, nepreukazuje sa ním, že by v konaní došlo k vadám

konania na súde prvej inštancie. Predkladateľ dôkazu (žalovaný) nie je odvolateľom, ktorý by bez svojej viny nemohol uplatniť dôkaz v konaní pred súdom prvej inštancie.

13. Nakoľko okresný súd v tejto časti nesprávne rozhodol, odvolaciemu súdu nezostala iná možnosť než rozsudok okresného súdu v tejto časti zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Okresný súd v ďalšom konaní sa bude podrobne zaoberať žalobou žalobcu, najmä vo vzťahu k právu žalobcu vykúpiť podiel pomerne podľa veľkosti jeho podielu na sporných nehnuteľnostiach, pokiaľ sa nepreukáže, že ostatní spoluvlastníci sa nedohodli o výkone predkupného práva, tak ako to vyplýva z ust. § 140 Občianskeho zákonníka. Zároveň okresný súd vyhodnotí dôkaz predložený žalovaným v odvolacom konaní (čestné vyhlásenie V. Z. M. zo dňa 25.05.2020), či toto čestné prehlásenie je relevantným dôkazom pre vyvrátenie nároku žalobcu.

14. V rozsahu, v ktorom okresný súd žalobu zamietol v časti nahradenia vyhlásenia vôle žalovaného, že ako darca uzatvára so žalobcom ako obdarovaným darovaciu zmluvu, odvolaciemu súdu nezostala iná možnosť, než rozsudok okresného súdu potvrdiť ako vecne správny, aj keď na základe iných záverov, než ku ktorým dospel okresný súd.

15. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

16. Odvolací súd nespochybňuje, že aj v prípade darovania veci môže dôjsť k porušeniu predkupného práva podielového spoluvlastníka. Ust. § 140 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktoré v texte používa pojem „predkupné právo“ by mohlo naznačovať, že zákonné predkupné právo sa uplatní len pri odplatnom prevode spoluvlastníckeho podielu. Pri odplatnom prevode aplikačná prax súdov Slovenskej republiky bola usmernená rozhodnutím Najvyššieho súdu SR 1Cdo/102/2005, R58/2005, ktoré ustanovenie § 140 ods. 1 Občianskeho zákonníka vykladá v súlade so zmyslom sledovaným touto právnou úpravou, a to zabezpečiť práva a ochranu spoluvlastníkov aj pre prípad možného obchádzania zákona uzatváraním bezodplatných zmlúv umožňujúcich obchádzanie ponukovej povinnosti. Predkupné právo podielového spoluvlastníka je možné uplatniť aj pri prevode spoluvlastníckeho podielu na základe darovacej zmluvy, avšak spoluvlastník, ktorý je oprávnený z predkupného práva podľa § 140 Občianskeho zákonníka, má pri porušení takéhoto predkupného práva na výber, či a) sa bude domáhať na súde určenia relatívnej neplatnosti zmluvy o prevode podielu (§ 40a Občianskeho zákonníka), v tomto prípade neplatnosti darovacej zmluvy, alebo b) sa bude domáhať voči nadobúdateľovi, aby mu nadobudnutý spoluvlastnícky podiel ponúkol na kúpu za rovnakých podmienok; teda nahradenia prejavu vôle, ale nie darovacej zmluvy, ale keďže ide o predkupné právo, nahradenia prejavu vôle na uzavretie kúpnej zmluvy za obvyklú cenu spoluvlastníckeho podielu, c) sa uspokojí s tým, že mu zostáva zachované predkupné právo, avšak už voči nadobúdateľovi.

17. Z citovaného rozhodnutia najvyššieho súdu jednoznačne vyplýva, že žalobca, ktorý je oprávnený z predkupného práva, sa môže domáhať v prípade jeho porušenia darovacou zmluvou, nie uzavretia darovacej zmluvy s obdarovaným (v tomto prípade žalovaným), ale má právo domáhať sa vzhľadom na to, že ide o porušenie „predkupného práva“, nahradenia prejavu vôle na uzavretie kúpnej zmluvy za obvyklú cenu spoluvlastníckeho podielu.

18. Nakoľko žalobca sa voči žalovanému domáhal nahradenia vyhlásenia vôle žalovaného, že ako darca uzatvára so žalobcom ako obdarovaným darovaciu zmluvu, takejto žalobe nie je možné vyhovieť. Rozhodnutie okresného súdu preto po vecnej stránke je potrebné považovať za správne. Žalobca sa môže aj v prípade porušenia predkupného práva darovacou zmluvou domáhať nahradenia prejavu vôle na uzavretie kúpnej zmluvy za obvyklú cenu spoluvlastníckeho podielu. Nakoľko žalobca nepodal takúto zmluvu, ale domáhal sa nahradenia vyhlásenia vôle žalovaného, že ako darca uzatvára so žalovaným ako obdarovaným darovaciu zmluvu, rozsudok okresného súdu preto v tejto zamietavej časti bol potvrdený ako vecne správny.

19. Odvolací súd v časti zrušil rozhodnutie okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, preto o náhrade trov celého konania rozhodne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci v zmysle § 396 ods. 3 CSP.

20. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa predchádzajúceho odseku neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).